

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Klášterky a soudců JUDr. Blanky Chlostové a JUDr. Michala Holuba ve věci

žalobce: **PhDr. Milan T.**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Ing. Markem Dufkem
sídlem Spálená 92/21, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.**, IČO 00005886
sídlem Sokolovská 217/42, 190 22 Praha 9

za účasti vedlejší účastnice
na straně žalované: **Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**,
IČO 47116617
sídlem Pobřežní 665/21, 186 00 Praha 8

o zaplacení částky 60 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 10. dubna 2018, č.j. 67C 507/2016-87

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku I. o věci samé ve vztahu mezi žalobcem a žalovanou **mění** jen ve lhůtě k plnění tak, že žalovaná je povinna částku 60 000 Kč žalobci zaplatit do 15 dnů od právní moci rozsudku, jinak se v tomto výroku,

ve výroku II. o nákladech řízení a ve výroku III. o povinnosti žalované a vedlejší účastnice zaplatit soudní poplatek **potvrzuje**.

- II. Ve vztahu mezi žalobcem a vedlejší účastnicí se rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku I. o věci samé **zrušuje**.
- III. Žalovaná a vedlejší účastnice jsou povinny zaplatit společně a nerozdílně žalobci na náhradu nákladů odvolacího řízení 9 196 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. Ing. Marka Dufka, advokáta.

Odůvodnění

1. V záhlaví označeným rozsudkem soud I. stupně uložil povinnost žalované a vedlejší účastnici na straně žalované zaplatit žalobci společně a nerozdílně částku 60 000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 7,05% ročně z této částky ode dne 28. 2. 2015 do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok ad I.), dále povinnost žalované a vedlejší účastnici na straně žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 41 382 Kč k rukám advokáta JUDr. Ing. Marka Dufka do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok ad. II) a povinnost zaplatit státu náklady řízení spočívající v úhradě soudního poplatku ve výši 3 000 Kč na účet Obvodního soudu pro Prahu 9 do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok ad III.).
2. Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky 60 000 Kč z titulu náhrady škody na zdraví způsobené zraněním, které utrpěl dne 1. 12. 2014 cca v 15:30 hod. při výstupu ze stanice metra Želivského, Praha 10 sestávající z bolestného ve výši 30 000 Kč a náhrady za ztížení společenského uplatnění ve výši 30 000 Kč. Žalobce uvedl, že k úrazu došlo tak, že po vystoupení z podchodu metra a opuštění schodů vstoupil na chodník, na němž se nacházela kovová mříž, žalobce upadl na pravý bok a poté zjistil, že kovový rošt byl pokryt slabou nepostřehnutelnou vrstvou ledu. Správcem chodníku je žalovaný, žalobce neměl možnost se kovové mříži vyhnout, na místě nebylo možné se přidržovat zábradlí, žalobce byl v době od 1. 12. 2014 do 19. 12. 2014 hospitalizován, podrobil se operaci, došlo k omezení hybnosti pravé dolní končetiny a nebyl ještě v březnu 2015 schopen pohybu bez berlí. Za vzniklou újmu odpovídá žalovaná.
3. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby s tím, že chodník byl v běžném stavu vzhledem k zimnímu období, v den vzniku škodní události začínala ledovková kalamita, na niž vydal Český hydrometeorologický ústav výstrahu dne 1.12. 2014 v 16:07 hod. a platila od 16:30 hod.. Žalovaná namítala, že žalobce neprokázal, že příčinou jemu vzniklé újmy byla závada ve schůdnosti, žalovaná ve stanici Želivského řádně realizovala zimní úklid, k úrazu došlo na nástupním ostrůvku, který je ve vlastnictví žalované, věc proto nelze posuzovat podle zákona o pozemních komunikacích a v úvahu nepřichází objektivní odpovědnost. Žalobce neprokázal, jakou povinnost žalovaná porušila, ani že kovová mříž byla pokryta ledem, ani výši škody.
4. Vedlejší účastnice navrhlá zamítnutí žaloby s tím, že žalobce měl předvídat rizika vzniku újmy a tomu přizpůsobit své chování, neboť průměrná teplota předmětného dne byla -1 °C, od 14:00 hod. začalo mrholit a následoval mrznoucí déšť. Žalobce přesto zvolil cestu přes kovovou mříž, kde se neměl čeho přidržet a nepřizpůsobil svoji chůzi aktuální situaci. Vedlejší účastnice namítla, že místem prošlo více lidí, k žádnému jinému úrazu však nedošlo. Vedlejší

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

účastnice namítla, že žalobce neprokázal odpovědnost za škodu na straně žalované, neprokázal ani že kovový rošt byl pokryt vrstvou ledu a záznam, který byl sepsán pracovníkem záchranné služby, byl sepsán pouze na základě údajů uvedených žalobcem.

5. Soud I. stupně vyšel ze zjištěného skutkového stavu, z něž vyplývá, že dne 1. 12. 2014 žalobce při výstupu ze stanice metra Želivského kolem 15:30 hod. uklouzl na kovové mříži a upadl na pravý bok, utrpěl zranění pravé dolní končetiny, po pádu byl na místě ošetřen zdravotní záchrannou službou a převezen do FN Královské Vinohrady, kde se dne 5. 12. 2014 podrobil operaci, hospitalizován byl od 1. 12. 2014 17:32 hod. do 19. 12. 2014 10:00 hod. (18 dnů), a po propuštění mu bylo doporučeno pokračovat v započaté rehabilitaci, v nácvičku chůze o podpažních berlích se simulací nášlapu na operovanou končetinu. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že úrazový děj se odehrál na nástupním ostrůvku sdružené tramvajové a autobusové zastávky nacházející se na pozemku parc. č. 4381/1, k.ú. Žižkov, jehož vlastníkem je hlavní město Praha, vlastníkem nástupního ostrůvku je žalovaná, na jejíž straně vstoupila do řízení vedlejší účastnice, která má na výsledku soudního řízení právní zájem, neboť je pojistitelem žalované.
6. Zjištěný skutkový stav posoudil po právní stránce podle zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen o. z.), neboť k úrazu žalobce došlo na nástupním ostrůvku, který slouží pouze k nastupování a vystupování z a do dopravních prostředků, nejedná se o chodník. V důsledku pádu došlo k zásahu do zdraví žalobce, který dosud žádnou náhradu neobdržel. Soud I. stupně dovodil, že se nejedná o objektivní odpovědnost žalované ve smyslu zákona o pozemních komunikacích a vycházel z obecné občanskoprávní odpovědnosti, v rámci níž dovodil porušení povinnosti žalované řádně provádět zimní údržbu ve smyslu §§ 2910 až 2912 o. z.. Žalobce nemohl předvídat, že kovová mříž bude namrzlá, vyhnout se jí nemohl, neboť zabírala prostor před celým schodištěm, nemohl se přidržet, neboť zábradlí v daném místě nebylo, svoji chůzi přizpůsobil okolnostem, měl na nohou zimní obuv se strukturovanou podrážkou a šel obezřetně a opatrně. Soud I. stupně dovodil, že žalobce neporušil svoji prevenční povinnost a nijak nepřispěl ke vzniku újmy. Naopak žalovaná, ačkoli má vždy aktuální informace o stavu počasí, svoji povinnost nesplnila a v době úrazu byl výstup z metra namrzlý a nebyl nijak ošetřen. Příčinou pádu žalobce tak byla změna ve schůdnosti komunikace v důsledku změny počasí, o níž byla žalovaná informována, naopak žalobce ji ani při obezřetné chůzi respektující stav komunikace a povětrnostní vlivy, nemohl předpokládat. Žalobce prokázal, že mu vznikla škoda a soud I. stupně shledal, že mezi vznikem škody žalobci a porušením povinnosti žalované je příčinná souvislost. Ohledně výše bolestného a ztížení společenského uplatnění vycházel z ust. § 2958 o. z. a též z metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví vydané Nejvyšším soudem jako nezávazné vodítko k citovanému ustanovení. Při úvaze o náhradě bolestného zohlednil bolestivý stav žalobce, jakož i určitá omezení spojená se způsobem léčby, tj. chůzi o berlích a rehabilitaci, ale též diskomfort, stres a přetrvávající bolesti při delší chůzi spojené s utrpěnou zdravotní újmou. Při úvaze o výši nároku na ztížení společenského uplatnění vyšel ze zjištění, že po zdravotním poškození je žalobce omezen ve svých sportovních aktivitách, které aktivně provozoval v době úrazu, je vystaven obtížím a nepohodlí spojeným s překonáváním zdravotních následků. Výši náhrady s odkazem na komentář k ustanovení § 2958 o. z. stanovil podle zásad slušnosti a při přihlédnutí k metodice Nejvyššího soudu a žalobcem požadované odškodnění ve výši 30 000 Kč za odškodnění bolestného a ve výši 30 000 Kč jako náhradu za ztížení společenského uplatnění shledal zcela odpovídajícím tam uvedeným hlediskům.
7. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. a tyto přiznal ve věci plně úspěšnému žalobci za právní zastoupení advokátem, a to za 9 úkonů právní služby po 3 500 Kč, 9 náhrad hotových výdajů po 300 Kč a DPH 21 % v celkové výši 41 382 Kč, kterou

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

bylo žalované a vedlejší účastníci na straně žalované uloženo zaplatit k rukám právního zástupce žalobce.

8. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalovaná i vedlejší účastnice.
9. Žalovaná namítla, že předmětným rozsudkem byla povinnost k zaplacení uložena též vedlejší účastníci, což je vyloučeno, neboť vedlejší účastník má sice podle § 93 odst. 3 o. s. ř. stejná práva a povinnosti jako účastník, jedná se však pouze o procesní práva a povinnosti a nelze mu uložit povinnost či přiznat právo, které tvoří předmět sporu. Soudu I. stupně žalovaná dále vytkla, že věc nesprávně právně posoudil, neboť nezohlednil, že pozemek, na němž se žalobci stal úraz, je ve vlastnictví hlavního města Prahy, žalovaná proto není odpovědná za jeho údržbu či schůdnost. Soudu I. stupně žalovaná dále vytkla, že neprovedl důkaz výsledkem svědka Ing. P., aniž by neprovedení tohoto důkazu v rozsudku odůvodnil.
10. Žalovaná dále namítla, že žalobce neprokázal, že by na kovové mříži, na níž uklouzl, se nacházela vrstva ledu, to žalobce pouze dovozuje z toho, že led byl na zábradlí. V době úrazu však nemrzlo a dne 1. 12. 2014 v době od 15:00 hod. do 16:00 hod. prošlo předmětným místem cca 245 osob a žalobce byl jediný, kdo upadl. Žalovaná z toho dovozuje, že příčina pádu žalobce nebyla v jednání či opomenutí žalované, nýbrž v tom, že žalobce nedbal opatrnosti při chůzi, nepoužil vhodnou obuv, neboť sám žalobce uvedl, že měl sportovní obuv, sdělil však, že se jednalo o obuv volně nazouvací, což však soud I. stupně nezohlednil. Žalovaná namítla, že volně nazouvací sportovní obuv není primárně určena pro použití za nepříznivého počasí, zpochybnila též žalobcem uvedenou strukturovanou podrážku, noha v takové obuvi není dostatečně fixována a možnost uklouznutí je velmi pravděpodobná. Žalovaná zdůraznila, že příčinou pádu žalobce bylo jeho jednání, nikoli neprokázaný led na výstupu z metra a dále namítla, že žalobce neprokázal příčinnou souvislost mezi svým zraněním a porušením právní povinnosti žalované.
11. Žalovaná soudu I. stupně dále vytkla, že věc posoudil podle § 2924 o. z., ačkoliv vyvolávajícím činitelem vzniku škody nebyla okolnost, která má původ v provozu žalovaného a v úvahu by připadala pouze aplikace ustanovení § 2900 o. z., avšak jednalo by se o subjektivní odpovědnost, kdy břemeno tvrzení a břemeno důkazní tíží žalobce, který však neprokázal, že se na roštu, na němž upadl, nacházela vrstva ledu. Žalovaná vyjádřila obavu, aby rozhodnutí nebylo považováno za precedenční.
12. Žalovaná dále poukázala na velmi krátkou lhůtu pro zaplacení žalované částky s tím, že vzhledem ke své velikosti a vnitřním schvalovacím procesům není technicky schopna provést úhradu do tří dnů od doručení rozsudku, vhodnější je lhůta 15 dnů. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a žalobu zamítl.
13. Vedlejší účastnice na straně žalované označila rozsudek soudu I. stupně za nesprávný, neboť jím byla uložena povinnost vedlejší účastníci, což je vzhledem k ustanovení § 93 o. s. ř. vyloučeno, když vedlejší účastník má sice podle § 93 odst. 3 o. s. ř. v řízení stejná práva a povinnosti, jedná se však pouze o práva a povinnosti procesní povahy. Soudu I. stupně dále vytkla, že neprovedl žalovanou navržený důkaz výsledkem svědka Ing. Petra P., zaměstnance žalované, který byl navržen k prokázání skutečností týkajících se provádění úklidu a zimní údržby ve stanicích metra a jejich nejbližším okolí a v rozporu s ustanovením § 157 odst. 2 o. s. ř. neodůvodnil, proč tento důkaz neprovedl. V odůvodnění rozsudku přesto uvedl, že žalovaná neprokázala liberační důvod, tedy že neprokázala, že by vynaložila veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo. V této souvislosti vedlejší účastnice namítla, že rozsudek je nepřezkoumatelný a poukázala na absenci poučovací povinnosti ve

smyslu ust. § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř.

14. Vedlejší účastnice dále namítla, že v řízení nebylo prokázáno tvrzení žalobce, že kovový rošt při výstupu z metra, na němž upadl, byl namrzlý, naopak žalobce uvedl, že na něm žádnou námrazu neviděl a skutečnost, že rošt byl namrzlý, dovozuje pouze z jím tvrzené námrazy na kovovém zábradlí. Vedlejší účastnice též poukázala na zprávu Českého hydrometeorologického úřadu, z níž vyplývá, že nemrzlo, pouze mrholilo a bylo vlhko, což uvedl též žalobce. Vedlejší účastnice zdůraznila též tu skutečnost, že nikdo jiný z kolemjdoucích problém neměl. Ohledně údajů v záznamu o výjezdu rychlé záchranné služby vedlejší účastnice namítla, že byl vyplněn pouze na základě údajů uvedených žalobcem a zpochybnila význam sdělení žalobce, že v okolí místa pádu neviděl žádné pracovníky žalované, kteří by zajišťovali úklid a nebylo zde patrné ošetření chodníku s tím, že to nijak nedokazuje, že by se v místě pádu nacházela vrstva ledu, neboť osoby zajišťující úklid se u jednoho východu z metra nemohou nacházet 24 hodin denně.
15. Vedlejší účastnice poukázala dále na výpověď žalobce, že v době úrazu měl na sobě nazouvací sportovní obuv se strukturovanou podrážkou, což je v zimním období obuv nevhodná. V této souvislosti vytkla soudu I. stupně, že tuto okolnost v rozsudku nijak nezohlednil a údaj o volně nazouvací obuvi zcela vypustil, naopak uvedl, že žalobce měl v době úrazu zimní obuv s hrubým strukturovaným vzorkem, což ani žalobce nevyprávěl. Soudu I. stupně dále vytkla, že nevzal v úvahu tu skutečnost, že žalobce mohl jít po levé straně schodiště ve směru výstupu z metra, kde je zábradlí, když žádný právní předpis neupravuje, na jaké straně má chodec ze stanice metra vystupovat, zák. č. 361/2000 Sb., o silničním provozu v § 11 pouze upravuje směr a způsob jízdy, nikoli chůze a v § 54 odst. 1 specifickou situaci při chůzi po přechodu pro chodce s tím, že se nejedná o obecné pravidlo.
16. Vedlejší účastnice dále zdůraznila, že skutečnost, že žalobce upadl na kovovém roštu, nezakládá automaticky odpovědnost žalované. Vedlejší účastnice zpochybnila skutková zjištění soudu I. stupně, jakož i právní posouzení věci a uvedla, že z odůvodnění rozsudku není zřejmé, zda odpovědnost žalované dovedl na základě aplikace ustanovení § 2900 o. z. ve spojení s ustanovením § 2910 o. z. či z ustanovení § 2924 o. z. případně z jejich kombinací. Vedlejší účastnice zdůraznila, že věc nelze posuzovat podle ustanovení § 2924 o. z., neboť příčina vzniku škody neměla svůj původ v provozní činnosti žalované. Vedlejší účastnice poukázala na to, že předpokladem odpovědnosti za újmu ve smyslu ustanovení § 2910 o. z. je protiprávní jednání škůdce spočívající v porušení zákonem stanovené povinnosti, vznik škody v příčinné souvislosti s protiprávním jednáním a zavinění, což je povinností žalobce tvrdit a prokázat. Vedlejší účastnice namítla, že žalobce neunesl břemeno tvrzení ani břemeno důkazní, jeho tvrzení i důkazní návrhy směřovaly k odpovědnosti žalovaného ve smyslu zákona o pozemních komunikacích a svá tvrzení před tím, než bylo řízení zkoncentrováno nedoplnil, ačkoliv odpovědnost za škodu podle § 27 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích a odpovědnost za škodu podle § 2900 ve spojení s § 2910 o. z. stojí na odlišných základech. V případě odpovědnosti za škodu podle § 2900 ve spojení s § 2910 o. z. se jedná o subjektivní odpovědnost za škodu vzniklou porušením obecné prevenční povinnosti a skutečnosti, které je třeba prokazovat, se v obou v případech liší. Obecná prevenční povinnost přitom není bezbřehá a každý je povinen zachovávat jen takový stupeň bedlivosti, který lze po něm vzhledem ke konkrétní časové a místní situaci rozumně požadovat. V této souvislosti vytkla soudu I. stupně, že se těmito skutečnostmi vůbec nezabýval. Vedlejší účastnice navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil a žalobu zamítl a žalobci uložil povinnost nahradit žalované i vedlejší účastnici na straně žalované náklady řízení, jakož i náklady státu.

17. Žalovaná ve vyjádření k odvolání vedlejší účastnice sdělila, že s ním zcela souhlasí, vedlejší účastnice k odvolání žalované uvedla, že se s jeho obsahem plně ztotožňuje.
18. Žalobce navrhl potvrzení rozsudku I. stupně jako správného a k odvolací námitce vedlejší účastnice v tom směru, že žalobce měl přejít na druhou stranu, kde se nacházelo zábradlí uvedl, že toto zábradlí neslouží k přidržování chodců, ale k oddělení silnice od nástupního ostrůvku a neumožňuje-li výstup z metra bezpečně překonat železný rošt ve svažitém výstupu z podchodu na obou stranách východu z podchodu, pak se jedná o bezpečnostní riziko a nebezpečný výstup z podchodu pro všechny osoby a je bez významu, zda zranění na něm utrpěl pouze žalobce nebo i další osoby. Žalobce zdůraznil, že při výstupu z podchodu neměl důvod očekávat komplikaci v chůzi, když námraza nebyla na roštu viditelná a očekával, že rošt umístěný při výstupu z metra, splňuje veškeré požadavky kladené na bezpečnost.
19. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně i řízení předcházející jeho vydání podle § 212 a § 212a o. s. ř. a odvolání žalované neshledal důvodným, odvolání vedlejší účastnice důvodným shledal.
20. Odvolací soud vyšel ze skutkového stavu zjištěného soudem I. stupně na základě provedených důkazů. Ze zjištěného skutkového stavu vyplývá, že žalobce dne 1. 12. 2014 kolem 15:30 hod. při výstupu ze stanice metra Želivského na nástupním ostrůvku sdružené tramvajové a autobusové zastávky uklouzl na kovové rohoži a upadl na pravý bok, utrpěl zranění pravé dolní končetiny, byl odvezen zdravotní záchrannou službu do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, kde se dne 5. 12. 2014 podrobil operaci, v souvislosti s úrazem byl hospitalizován od 1. 12. do 19. 12. 2014 a po propuštění pokračoval v rehabilitaci, k chůzi používal podpažní berle, podrobil se pooperační léčbě, do dubna 2015 chodil s berlemi a dosud je omezen tak, že i při běžné chůzi mívá menší bolesti, při delší chůzi pociťuje bolest, operovaná noha je o něco kratší.
21. Soud I. stupně se správně nejprve zabýval pasivní legitimací žalované a jeho závěr, že vlastníkem nástupního ostrůvku je žalovaná, shledal odvolací soud zcela správným, neboť to vyplývá z kolaudačního rozhodnutí i z e-mailové komunikace mezi hlavním městem Praha a žalovanou. Důvodnou proto neshledal odvolací námitku žalované, že vlastníkem pozemku je hlavní město Praha. Podstatné je, že za děj odehrávající se na nástupním ostrůvku je odpovědná žalovaná. Odvolací soud vyšel z nehodového děje zjištěného soudem I. stupně, tedy že pád žalobce byl způsoben vrstvou ledu, v té době neviditelnou, nacházející se na kovové mříži při východu z metra na nástupním ostrůvku tramvajové a autobusové zastávky. Skutková zjištění soudu I. stupně, že se na kovové mříži nacházela vrstva ledu, která způsobila, že byla velmi kluzká vyplývají nejen z výpovědi žalobce jako účastníka řízení, nýbrž korespondují, též se zprávou Českého hydrometeorologického ústavu ohledně charakteru počasí na území hlavního města Prahy ke dni 1. 12. 2014, kdy odpoledne slabě mrholilo, posléze přecházelo mrholení v mrznoucí a v mrznoucí déšť, teplota vzduchu klesala a v 16:07 hod. vydal Český hydrometeorologický ústav výstrahu na ledovku, která platila od 16:30 hod.. Odvolací soud proto neshledal důvodnou odvolací námitku žalované i vedlejší účastnice, že v řízení nebylo prokázáno, že by se na kovové mříži, přes níž žalobce byl nucen přejít, nacházela vrstva ledu, respektive námraza, která nebyla vidět, a kterou zjistil až poté, co se zachytil kovového zábradlí, které bylo pokryto námrazou. Úvaha soudu I. stupně při hodnocení důkazů, že je prokázáno, že námraza se nacházela též na kovové mříži odpovídá skutkovým zjištěním soudu I. stupně. Z hlediska skutkového děje proto odvolací soud vychází též ze závěru, že příčinou uklouznutí žalobce byla namrzlá kovová mříž při východu z metra, žalobci nelze klást k tíži, že nevycházel z metra po levé straně, kde je instalováno zábradlí oddělující nástupní ostrůvek od komunikace. V této souvislosti neshledal odvolací soud

důvodnou odvolací námitku vedlejší účastnice, že v zákoně č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích není nijak upraveno, na jaké straně má chodec vystupovat ze stanice metra či se pohybovat po nástupním ostrůvku. V § 54 odst. 1 zák. č. 361/2000 Sb., je upraveno, že na přechodu pro chodce se chodí se vpravo. Je zřejmé, že nelze každý pohyb chodce přesně zákonem upravit a v této souvislosti je třeba analogicky vycházet ze zvyklostí, kdy v České republice se obvykle vstupuje a vystupuje z metra či se stojí na jezdících schodech v metru vpravo ve směru pohybu. Vzhledem k velkému pohybu osob vstupujících do metra a z něj vystupujících nelze klást žalobci za vinu, že se pohyboval v souladu s obvyklým pohybem, tedy vystupoval vpravo a nešel proti proudu osob do metra vstupujících, kde sice je instalováno zábradlí, ovšem zjevně oddělující komunikaci pro provoz vozidel od výstupu z metra pro chodce.

22. Odvolací soud má tedy za prokázáno, že k úrazu žalobce došlo na zledovatělé mříži nacházející se při výstupu z metra a že se jedná o nástupní ostrůvek tramvajové a autobusové zastávky, který je ve vlastnictví žalované, jež je ve věci pasivně legitimována a v případě prokázání příčinné souvislosti by za škodu vzniklou žalobci odpovídala.
23. Soud I. stupně však uložil povinnost k náhradě škody žalobci též vedlejší účastnici. Tento postup je nesprávný, neboť vedlejší účastník má sice veškerá procesní práva a povinnosti v řízení ve smyslu § 93 odst. 3 věta první o. s. ř., jedná se však výlučně o procesní práva a povinnosti a je vyloučeno, aby mu rozhodnutím ve věci samé bylo přisouzeno právo nebo byla uložena povinnost, která je předmětem řízení ve věci samé (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 1986/99). Postup soudu I. stupně, který vedlejší účastnici, která v souladu s ustanovením § 93 odst. 2 o. s. ř. vstoupila do řízení na výzvu žalované na její straně, kterou v řízení podporuje, uložil povinnost zaplatit žalovanou částku též vedlejší účastnici (aniž by to žalobce navrhoval), nebyl správný. Vedlejší účastník má veškerá procesní práva a povinnosti jako účastník, kterého podporuje s výjimkou dispozice žalobou, kterou nemůže brát zpět, je mu ukládána povinnost k náhradě nákladů řízení či mu jsou náklady řízení přisouzeny, nelze mu však uložit hmotněprávní povinnost. Odvolání vedlejší účastnice je proto důvodné a odvolací soud postupoval podle § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. a rozsudek soudu I. stupně ve vztahu mezi žalobcem a vedlejší účastnicí zrušil, neboť bylo rozhodnuto o něčem, co žalobce nenavrhoval, co nebylo předmětem řízení a takto uložená povinnost vedlejšímu účastníkovi nemá oporu v procesním, ani v hmotném právu.
24. Odvolací soud vyšel dále ze zjištění, že žalobci vznikla škoda spočívající jednak v bolestném a jednak ve ztížení společenského uplatnění. Žalovaná i vedlejší účastnice vytýkaly rozsudku nepřezkoumatelnost ve vztahu k tomu, podle jakého zákonného ustanovení soud I. stupně posoudil odpovědnost žalované za škodu vzniklou žalobci.
25. S odvolatelkami lze sice souhlasit v tom směru, že soud I. stupně pouze citoval ustanovení § 2900, §§ 2910 až 2912 odst. 1 o. z. a § 2924 o. z., aniž by výslovně uvedl, z jakého z citovaných ustanovení dovozuje odpovědnost žalované. V odůvodnění rozsudku soud I. stupně dostatečně vyložil, že zjištěný skutkový stav nelze posuzovat podle zákona o pozemních komunikacích, který upravuje objektivní odpovědnost vlastníka pozemní komunikace včetně chodníků, neboť k úrazu žalobce došlo na nástupním ostrůvku tramvajové a autobusové zastávky. Z tohoto důvodu pak správně vzhledem k ustanovení § 3028 odst. 1 o. z. aplikoval shora citovaná zákonná ustanovení zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, které vyžadují k odpovědnosti škůdce porušení právní povinnosti, vznik škody a příčinnou souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody. Z odůvodnění rozsudku pak je zřejmé, že zjištěný skutkový stav posoudil podle ustanovení § 2900 a násl. o. z.

26. Odvolací soud dospěl k závěru, že žalovaná se dopustila porušení jí zákonem stanovené povinnosti, která spočívá v tom, aby udržovala místa a prostranství, včetně nástupních ostrůvků v takovém stavu, aby nedošlo v důsledku jejich zhoršené schůdnosti ke škodám na zdraví a na majetku. Ve věci není dána objektivní odpovědnost, soud I. stupně se tedy správně zabýval tím, zda žalovaná vynaložila veškerou péči, kterou lze po ní rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo. Odvolací soud přihlédl též k povinnosti žalované jako správkyně nástupního ostrůvku a závěr soudu I. stupně, že žalovaná řádně nezajistila, aby výstup z metra byl bezpečný a neodstranila námrazu na kovové mříži při výstupu z metra, takže mříž byla značně kluzká, oproti betonovému povrchu. V této souvislosti neshledal odvolací soud důvodnou námitku žalované a vedlejší účastnice, že žalobce neunesl břemeno tvrzení a důkazní břemeno. Nedůvodnou shledal též odvolací námitku, že žalobce vedl svá tvrzení ve vztahu k zákonu o pozemních komunikacích, ačkoli se zjištěný skutkový stav řídí občanským zákoníkem. Rozhodující jsou tvrzení o skutkových okolnostech věci, žalobce není povinen tvrdit právní posouzení. Tvrzení žalobce o průběhu nehodového děje, o stavu nástupního ostrůvku, respektive o tom, že mříž, po níž byl nucen přejít, byla kluzká i o výši škody, která mu vznikla, jsou zcela dostačující tak, aby o nich bylo možno rozhodnout a posoudit je podle příslušných ustanovení občanského zákoníku.
27. Žalobce dostatečně prokázal jednotlivé prvky odpovědnosti žalované za škodu, na něž soud I. stupně správně aplikoval ustanovení občanského zákoníku o obecné prevenční povinnosti podle § 2900 a násl. o. z., jakož i odpovědnosti škůdcem za způsobenou škodu.
28. Odvolací soud uzavírá, že žalobci vznikla škoda v příčinné souvislosti s porušením právní povinnosti žalované. Porušení právní povinnosti shledal odvolací soud shodně se soudem I. stupně v tom, že spočívalo v zajištění schůdnosti nástupního ostrůvku tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví či na majetku. Skutečnost, že žalovaná prokazovala, že údržbu prováděla v souladu s plánem zimní údržby, což je interní pokyn v rámci žalované, nemá jakýkoliv vliv na posouzení stavu daného místa a toho, zda došlo ze strany žalované k porušení její zákonné povinnosti.
29. V této souvislosti byl správný též procesní postup soudu I. stupně, který neprovedl navrhovaný výslech svědka Ing. Petra P., zaměstnance žalované, který měl vypovídat o provádění zimní údržby ve stanicích metra. Rozhodující není způsob, jakým byla údržba prováděna, nýbrž výsledek, který spočíval v tom, že kovová mříž při výstupu z metra byla namrzlá tak, že došlo k pádu a poranění žalobce. V této souvislosti není ani rozhodující počet osob, který daným místem prošel bez pádu, tato skutečnost ničeho nevypovídá o zanedbání povinnosti ze strany žalované. V řízení bylo dostatečně prokázáno, že žalobce uklouzl a upadl na namrzlé mříži nacházející se při výstupu z metra, aniž by svůj pád jakkoli zapříčinil. Žalovaná sice poukazovala na výpověď žalobce při jeho účastnickém výslechu dne 15. 3. 2018 č. l. 70 p.v., kdy žalobce uvedl, že se jednalo o sportovní obuv se strukturovanou podrážkou „volně nazouvací“, což namítá žalovaná i vedlejší účastnice v odvolání. Vzhledem k tomu, že svoji obuv označil za sportovní se strukturovanou podrážkou a k úrazu došlo dne 1. 12. nelze předpokládat, že volně nazouvací obuvi byly pantofle. Rozhodující je, že se jednalo o sportovní obuv se strukturovanou podrážkou. V této souvislosti je třeba přihlédnout též k osobnosti žalobce, který uvedl, že celý život působil jako tělocvikář, v době před úrazem docházel do posilovny a dbal o to, aby byl v dobré fyzické kondici.
30. V zimním období, kdy hrozí námraza a ledovka, je běžné na toto nebezpečí cestující upozornit. Okolí kovové mříže však nebylo žádným takovým upozorněním označeno, žalobce i při zachování veškeré opatrnosti nemohl předpokládat, že výstup z metra není zabezpečen tak, aby k námraze a k nebezpečí uklouznutí nedošlo a nemohl ani předpokládat, že se zde

skrývá možnost ohrožení.

- 31.Soud I. stupně se dostatečně vypořádal též s výší požadované náhrady škody. Soud I. stupně postupoval správně podle § 2958 o.z. a v souladu s metodikou k náhradě nemajetkové újmy na zdraví vypracované jako doporučující postup pro soudy Nejvyšším soudem. V zásadě však ponechává současný občanský zákoník (zák. č. 89/2012 Sb.) výši přiznávaného bolestného a ztížení společenského uplatnění na úvaze soudu. Soud I. stupně při úvaze o výši bolestného správně přihlédl v rámci metodiky k návrhům žalobce, který na bolestném požadoval částku 30 000 Kč z celkem možné částky odpovídající 140 bodům ve výši 35 179,20 Kč při výši 1 bodu 251,28 Kč. Na výši odškodnění za ztížení společenského uplatnění má vliv délka léčení, nutnost používat po dobu více, než čtyři měsíce po operaci k chůzi podporu, což na žalobce jako člověka, který se celý život věnoval fyzické aktivitě, mělo výrazně vyšší negativní vliv, než u běžného člověka, délka rehabilitace, přetrvávající bolesti při chůzi, jakož i stres, že se nebude moci nadále věnovat sportovním aktivitám, které provozoval celý život a i v době vzniku škody na zdraví. Soud I. stupně podrobně rozebral následky, které měly vliv na ztížení společenského uplatnění, jehož výše byla určena též v souladu s metodikou kapitoly 4, 5 a 6 a zejména se zásadami slušnosti v souladu s ustanovením § 2958 věta druhá o.z. Požadovaná a přiznaná částka 30 000 Kč je z hlediska zásad slušnosti částkou na nízké úrovni ve vztahu k utrpěné újmě na straně žalobce.
- 32.K obavě žalované, aby rozhodnutí nebylo považováno za precedens, uvádí odvolací soud pouze tolik, že český právní řád není postaven na precedenčním systému, každé řízení je specifické a charakterizované skutkovými okolnostmi, které nejsou nikdy zcela shodné. Nelze proto ani do budoucna věc zjednodušovat tak, že by každé uklouznutí na kovové mříži při výstupu z metra mělo být odškodněno.
- 33.Odvolací soud z důvodů shora uvedených postupoval ohledně povinnosti uložené žalované k zaplacení částky 60 000 Kč s příslušenstvím, jakož i ve výroku o nákladech řízení II., kterým bylo uloženo žalované a vedlejší účastníci zaplatit žalobci náklady řízení, jakož i ve výroku III., jímž byla žalované a vedlejší účastníci uložena povinnost zaplatit České republice (útvár s názvem „Český stát“ neexistuje) náklady řízení spočívající v úhradě soudního poplatku podle § 219 o. s. ř. a rozsudek v těchto výrocích jako správný potvrdil.
- 34.Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. a tyto bylo uloženo žalované a vedlejší účastníci zaplatit žalobci společně a nerozdílně, a to za právní zastoupení advokátem za dva úkony právní služby po 3 500 Kč (§ 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb.), k nimž náleží dvě náhrady hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.) a DPH 21 % z částky 7 600 Kč ve výši 1 596 Kč tak, že celková výše nákladů vzniklých žalobci v odvolacím řízení činí částku 9 196 Kč, kterou bylo žalované a vedlejší účastníci na straně žalované uloženo zaplatit společně a nerozdílně k rukám právního zástupce žalobce do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení :

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek a z důvodů stanovených v § 237 o. s. ř. ve znění od 30. 9. 2017 - jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu

dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Proti tomuto rozsudku v části týkající se výroku o nákladech řízení není dovolání přípustné.

Praha 13. listopadu 2018

JUDr. Jan Klášterka v. r.
předseda senátu